

عنوان مقاله:

بررسی کاربرد روانشناسی در فقه الحدیث

محل انتشار:

کنگره ملی تازه یافته ها در علوم انسانی (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

مهدی مومن زاده

الهه امیری

خلاصه مقاله:

حدیث به عنوان یکی از مجاری دریافت حقایق الهی، همواره مورد توجه دین پژوهان و محققان عرصه های اسلامی بوده است. از آنجا که این چشمه ی بی انتها از سویی در اتصال به وحی بوده و از سوی دیگر از ساحت قدسی معصومین(ع) استخراج شده است، دارای پیچیدگی ها و بواطن است و فهم عمیق کلام اهل عصمت نیازمند تفقه بسیار در آن است. استفاده از علوم و حقایق که انسانها در مسیر تکامل علمی خود بدان دست یافته اند می تواند بستر مناسبی در جهت فهم ابعاد ناپیدای کلام اهل بیت(ع) فراهم نماید. یکی از این علوم که امروزه پیشرفت های گسترده ای داشته و در زندگی روزمره انسان ها نیز تاثیر غیر قابل انکاری داشته، علم روانشناسی است. در این مقاله نگارنده سعی نموده که از منظر علم روانشناسی به فهم حدیث نگاه دگرباره ای داشته باشد و پس از مفهوم شناسی کلیدواژه های مورد پژوهش، به بازتعریف حدیث به عنوان ارتباط دوسویه بین گوینده و مخاطب پرداخته و این مطلب را بستر تبیین روانشناختی حدیث قرارداده و در این راستا با تبیین ابعاد مختلف حدیث از منظر علم ارتباطات، به بررسی روانشناسانه این ابعاد از جمله فرستنده، گیرنده، موضوع و نحوه ارسال پیام پرداخته است. تبیین استفاده از دستاوردهای علم روانشناسی در مخاطب شناسی و کاربردهای آن در علم رجال و استفاده از ابزارهای غیر کلامی از جمله زبان بدن در انتقال مفاهیم برخی از نتایج این مباحث می باشد. بررسی کارکرد دوسویی حدیث و روانشناسی در توسعه ی مفهومی و تعمیق یکدیگر، دستاورد دیگر این نوشتار بوده و بر این اساس یافته های روانشناسی از جمله انواع هوش و روانشناسی ارتباط می تواند به فهم عمیق از ابعاد مختلف معنایی حدیث بیانجامد و از دیگر سوی مباحث مستخرج از احادیث نیز برخی از ابعاد علم روانشناسی از جمله علل و ریشه های رفتارها و راهکارهایی برای اصلاح آنها را آشکار نماید.

کلمات کلیدی:

حدیث، روانشناسی، ارتباطات، فقه الحدیث

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/925874>

